

Z přátelských kruhů.

DODGE, Neb. — Čtená redakce! Jsem poněkud pozadu se svým předplatným a proto, abych to vynahradil, posílám předplatné ku předu. Až zase budete mít nějaký ten kalendář, tož mně jej můžete zaslat. Ono se snadno nyní zapomene na plácení, ježto my farmáři máme plné ruce práce. Korny máme již oborané, pšenice mlátíme a stohujeme. Rovněž i oves dozrává. Pšenice, jež jsem dosud viděl, sypou od 18 do 25 bušlů po akru. Oves i korna jsou taktéž v dobrém stavu, takže máme dobrou vyhlídku na uspokojivější úrodu. Právě co toto píšu, prší, jen se leje a také kroupy se sypou. Korna bude trochu pocuchaná a rovněž i oves trochu otlučen. Kdo má nyní pšenici ve stobách, připravuje se ku sekání ovsy. Jiní opět k orání a někteří k děláni sena. Jak vidíte, farmář má stále něco na práci. Co toto píšu, žena ohřívá kuřata u kamen, ta, která zůstala sedět u venku a nastydla za toho náhlého ochlazení. Některé z nich má dokonce i hlavu odřenou a žena chystá se k léčení. Tak i těm ženským se každou chvíli něco stane. Jednou mají zlost, podruhé zase radost a tak to jde stále. Nu, prozatím konec. Srdečný pozdrav všem čtenářkám a čtenářům tohoto listu.
John Tichota.

HOT SPRINGS, So. Dak. — Čtená redakce! Asi před 14 dny vyjel jsem si podívat se do pásma Černých Vrchů, jednak na prohlídku oné krajiny, jednak za příčinou návštěvy proslulých lázní Hot Springs. Jak jsem až doposud seznal, lázně ty znamenitě přispívají k vyléčení, zvláště reumatismem stíženým, nebo trpícím chorobou ledvin. Ovšem že každá nemoc vyžaduje jistou dobu k léčení. Největší pozornosti těší se zde pramen, jež výtečně účinkuje při chorobách ledvin. Horších koupelen jest zde asi 8. Čítá se od jedné koupele od 50 centů do \$2.00, dle toho, jakou kdo vyžaduje obsluhu. Strava stojí od \$5.00 až do \$15.00, také dle toho, jaké kdo chce mít pohodlí. S Čechy jsem se zde setkal již několikrát. První, jež jsem zde našel, byli bratři Jedličkové z Colfax okresu, Neb., dále setkal jsem se s Karlem Hofmanem z Hooper, Neb. a s panem a paní Fencel z Armour, S. D. Město Hot Springs čítá asi 3,500 obyvatelů. Je zde množství staveb, jež jsou důkladně stavěny z kamene, který se nedaleko zdejší osady láme. Ze staveb vyniká zde dům pro vysloužilce státu South Dakota. Dále staví zde vláda rozsáhlý útulek pro vysloužilce. Na tomto útulku pracuje se již čtvrtým rokem a ještě není dokončen. Bude v něm vše moderně zařízeno: budou zřízeny v něm koupelny, elektrické osvětlení a vůbec vše, co jest ku pohodlí lidí třeba. Stavba ta bude stát 4 miliony. Okolní krajina je pahorkovitá, částečně borovicemi porostá. Největší kopeč v okolí leží výhledně a jest asi 800 střeveň vysoký. Půda jest červená, hlinitá a promísená kamením. Pochybují, že by se hodila k farmaření. Dobytek pěstuje se v okolí ve veliké míře. Deště jsou zde dosti časté. Srdečný pozdrav všem čtenářkám a čtenářkám.
Karel Česák.

CEDAR RAPIDS, Ia. — Čtená redakce! Česká letní škola zakončila vyučování akvélým výletem do Mid-River Parku, který jest odtud asi 16 mil vzdálen. Návštěva byla velká. Letošního roku súčastnili se daleko více Čechů, než léta minulá. Hry, předstihy, deklamace, zpěvy a jiné zábavy byly provedeny, jež účastníky bavily od 8.30 ráno, až do 6. hod. večerní, kdy všichni odebrali se

domů, bez jakékoliv nehody. Výbor od Dámské Matice Školské rozdál dítkám cukrovinky, ovoce, halušky, lemondávy atd., což vše platilo se ze společnosti pokladny. Každý čin tento schvaloval, eště radost, nad tím, že dítky letošního roku školu v tak hojném počtu navštěvovaly. Školu na většinou 248 dítek. Učitelské síly byly následující: sl. Berta Staňkova, p. Josef Urban, sl. Jiřina Burešova a sl. Olga Skalova. Za dobré vedení školy odměnila je Dámská Matice Školská větším platem, než se kdy v dějinách české školy platilo učitelům. Očekává se, že veškeré národní spolky v Cedar Rapidsích povážlivou si dobré práce, již vykonává Dámská Matice Školská a že neodopřou hmotnou podporu nejdůležitějšímu podniku v našem městě. — V poslední době hýbe městem naším opět otázka postavení městské budovy, radnice. Rozpočet na stavbu jest \$120,000, jež prý by mohl býti uhrazen z poplatků výšepnických ve třech letech, ježto tyto \$40,000 ročně obnášejí. Myšlenka ta zdá se nám z národohospodářského stanoviska nepraktickou, nevypěstěnou, necháme říci naivní. Příjem \$40,000 z poplatků těch plynul do městské pokladny i před tím, než stavba radnice byla vzata v úvahu. Příjem ten město potřebovalo. Užívají se tedy oněch \$40,000 ročně na stavbu radnice, jest přirozeno, že bude třeba uhraditi schodek povstalý z jiného pramene, totiž zvýšením obecních poplatků a tak ve skutečnosti poplatnictvo zaplatí stavbu radnice z pravidelných, však zvýšených tax, avšak, což na tom nejhorším, zaplatí je na jedinou, za tři roky. A to jest nespravedlivé, aby rázem zaplatilo nynější poplatnictvo budovu, která bude právě tak sloužit našim potomkům. Jest jediné správným, když podobné investice rozvrhnou se na delší řadu let a to se stane nejlépe, bude-li hrazen náklad výpůjčkou, až již dvacetiletou, neb i delší, která by nynější poplatní síly tak nepřemáhala a spolu spravedlivě obtížila i poplatnictvo budoucí. Vše měla by se dobře uvážiti než dojde k určitému rozhodnutí a my se k ní ještě vrátíme. — Slečny Jiřina Burešova a Berta Staňkova, učitelky na veřejných školách a zároveň české letní školy, odejely na prázdniny do Walker, Iowa, kde budou hosty p. J. Barryové. — Právě se, že sešlo z bazaru, který spolky Západní Jednoty zamýšlely pořádati v září. Sbor Sokolek ustanovil si min. týden výbor pro bazar sokolský. Dámská Matice Školská hodlá pořádati velkolepý bazar na podzim, by dluh na školní budově a velké výdeje, spojené s vydržováním školy, letní i nedělní, se poněkud kryly. Matice Školská si zvolila bazární výbor hned v květnu v naději, že spolky, které pořádají výlety, tance atd., pro výdělek, nechají pole čistě. Dopisovatel

STANLEY CO., S. D. — Čtená redakce! Už dávno jsem si umínil, že nebudu psati nic do veřejnosti. Ale to, co se mně věru stalo, to přesahuje všechny meze trpělivosti. Považte si, člověk zde žije jako na poušti a kapku toho maku nikdy ani nespátí. Je sice pravda, že kdykoliv si vyjdou na cestu, vidím, že vozi kolem plné povozy beden, leč co z toho člověk má, když nic neolízne. Až tuhle najednou se mně naskytla příležitost. Pojedeme do města do storu. Potřebujeme to i ono a některé věci už velice nutně. Ono se to lehee řekne, půjdeme, ale vykonat to. Jít čtyři míle v horu a praChu pěšky a při tom mít strachy, že až tam dojedeme, nebudeme mít ani nic na zub, to není tak lehké. Tak tedy ku pře-

du! Cestou ptám se souseda, kolik jich asi zmůže. Pokročil rameň a mlčel. Druhý za něho odpověděl, že asi pět. A víte co těch 5 znamená? Jeden dollar a půl — útraty. Jedna láhev stojí totiž 30 centů. To člověk konečně rád dá, ale horší jest, že mnohdy se stane, že štorák řekne: "Nemám ani kapky." Uděláte na štorák dlouhý obličej, ale není jiné pomoci, než trpěti žízní. Tentokrát se nám to však nestalo. Trochu jsme ten praCh spláchni, věci nakoupili a chystali jsme se domů. A tu najednou, kde se vzal, tu se vzal, byl tu náš soused. A s potahem k tomu. Pozval nás, abychom se s ním svezli. Jeli jsme tedy se sousedem. Já k vůli obraně, neboť se na cestě člověku ledačes může přihoditi, vzal jsem s sebou jednu tu bambitku. Sotva jsem však usedl, nevím jak se to stalo, začalo to dělat rámus a za chvíli už lítaly střepy. V kapse zbylo mně nic, než trochu moka a dro od lahve. Nelze se ovšem divit, že jsem měl zlost velmi velikou a že kdo křiti neumí, mohl se v tom okamžiku ode mne něco přiučiti. Či co to povídám, vždyť já neklel, já jsem jen povídal, že jsme aspoň bez práce. Tohle však není nie proti tomu, co se mně přihodilo asi před týdnem. Jsem, jak každý uznává, dobrým střelcem a pak hlavně nebójím se hadů. Ze dobře střilet umím, to nejlépe dokazuje, že jsem si koupil pušku, ovšem z druhé ruky a za tři dollars. Dříve jsem ovšem pušku ani v rukou neměl. Zde však do mě vjela myslivecká krev. Zde jest, jak známo, dosti hadů a na podzim je zde na jezeře i hojnost kaehen. Já sice prošel zdejší krajinu křížem krážem a žádného hada jsem nikdy neviděl, ale můj soused mne ujišťoval, že potkal dva na mém pozemku, neda-leko jezera. Onehdy jsem povídal chlapeč, že půjdeme na hady. Šli jsme. Já nesl svou pušku přes rameno a dobře nabitý revolver v kapse. Hoch byl opatřen pořádnou holí. Ne ovšem takovou, jakou nosí náš Kaktus, který také o sobě tvrdí, že se hadů nebójí. Povídal sice také, že dosud žádného nepotkal, ale pro případ, že by se přece někde vyskytl, je opatřen dlouhou holí. Jdeme tedy pěšinou, kterou jsem už sám kolem jezera vyšlapal, a tu mraha pes vlezl do trávy, kdež vystracha hada asi tři střevece dlouhého. Mám totiž psa honičého, štěně ještě, které hodlám si do podzima vyevčiti. Ježto se had nehýbal, neklel jsem se ho ani dosti málo. Zůstal jsem státi jako omráčený. Povídal chlapeč, který stál asi tři kroky za mnou: "Vidíš ho tamhle?" — Hoch se na mne podívá a povídá: "Tatínku, dejte mu jednu!" — To mně dodalo kuráže. Ihned jsem sundal pušku s ramene a zamířil jsem. Tu mne napadlo, což kdybych ho netrefil, co potom. Ale vždyť mám hůl. Ale což když po nás zatím skočí. "Tatínku, kdyby tady byl Karel, ten by se dvakrát nerozmýšlel a hned by mu dal jednu," povídá kluk. "Běž domů pro Augusta," povídám. Ale on kdesi coši, že je to daleko a že sám nepůjde. "Tak počkej, já pro něj půjdu sám," povídám a pustili jsme se domů oba dva. Tam nechali jsme si hůl ležeti, abychom to našli. August povídá, že rány by bylo na hada škoda, že stačí úplně hůl. Já se však pro jistotu ozbrojil motykou. Když jsme však přišli na místo, našli jsme tam pouze hůl a had byl ten tam. — Náš Kaktus se jistě bude domýšlet, že mu chei dělati v dopisech konkurenci. Ale to buď. Frantíku, bez starosti, nebyti toho roštěsti s tím kanonem a toho hada, ani bych byl tužkou nehnul. — V posledním čísle tohoto listu jsem četl poznámku,

kteřou nemohu nechat bez povšimnutí. Pan pisatel z Greenwood, S. D., píše, že má pan Malík krásnou domovinu ve Stanley okresu, někde mezi samými vrchy, kdež prý se ani koza neuživí. A dále, bude prý vidět, jak dlouho tam vydrží ti druzí. K tomu musím podotknout, že pan pisatel tu nebyl, anebo je to již moc dávno, co zde byl naposled. Kdyby sem zavítal nyní, byl by jiného náhledu. Jest sice pravdou, že na jaře tu bylo více deště, než bylo potřeba a nyní zase, že bylo sucho. Ale to je pouze v nížinách. Kde je krajina vlnitá, tam se nyní vše krásně zelená. Vše, co se zde pěstuje, daří se výtečně. Zvláště raná korna daří se zde znamenitě a může se rovnati kterékoliv. Ani s tím suchem v krku to zde nedopadá tak zle. — Lojza Král a Fr. Šimek mňili v neděli ráno jeti do Presho za příčinou vyplacení pozemků a proto se chtěli s námi rozloučit. A tu si někteří vzpomněli, že by se jim mohl na rozloučenou uspořádat večírek. Nevím, kde vzala tato myšlenka svůj původ, ale tolik vím, že soused Fr. Procházka byl ustanoven, aby hlídal Lojzu, aby nám tento neutekl. A zároveň aby se postaral o to, aby se Lojza ničeho nedověděl, tak abychom ho dokonce překvapili. Procházka hrál dobře svou úlohu, ale říkal, že byla dosti těžká, ježto Lojza stále prý říkal, že musí tam a zase tam. Franta se mu však posadil do světnice a ne a ne se hnout. Co měl chudák Lojza dělat, než odevzdat se svému osudu. Přece nemohl Frantu z domu vyhnati. Tak seděl s ním a konečně dočkali se oba dva. K osmé hodině se všichni dostavili s hubou v čele, již obstarávali pp. Buchta, Kodet a Procházka. Venku zahráli pěkný pochod a na to se šlo pochodem do světnice. Jelikož bylo postaráno i o znamení tou večeri, byli Lojza i Šimek překvapeni dokonale. Napřed skutečně nevěděli, co se to děje, ale pak se vpravili do situace. Zkrátka byl to večírek, jakých bychom si přáli hojněji do roka. Bylo nás osm a dvacet, vesměs Čechů. Protož mějte na paměti vždy heslo: "Svůj k svému!" — To vám připomíná váš Hadolovec.

BURLINGTON, Colo. — Čtená redakce! Musím vám opět napsat pár řádek, abyste nemysleli, že již nejsem na živu. Počasí zde nyní máme pěkné, obilí a ostatní plodiny jsou v dobrém stavu a taktéž deště přicházejí nyní pravidelně. Minulý týden nás překvapil svou návštěvou náš nejstarší syn Josef P. Daniel z Crete, Neb. Přijel se podívat, zda-li jsme ještě nusehli, a zatím byl velice překvapen zdejší krajinou. Podivili jsme se, jak se o nás lidé starají. Kdosi rozhlásil po Crete, že zdejší krajina za mnoho nestojí a že prý je rozhodně lepší Dakota. Tam prý je tráva až po pás, kdežto zde prý tráva ani neroste. Milý příteli, vy, jež tak horlivě pracujete pro tu Dakotu, vezměte toto na vědomí. Sem přistěhovalo se mnoho lidí z Dakoty a ti jsou toho náhledu, že zdejší krajina jest pro rolničení o mnoho příhodnější, než celá Dakota. Zakupují si pozemky zde a vypravují zcela jiné věci o Dakotě, než vy, milý pane. Dobytek prý tam za mnoho nestojí, je hubený a obilí tam sice pěkně vyrostlo, ale málo sype. Pan Stibenson, který tady s dobrým prospěchem farmaří, vyprávěl mně, že tam byl v červenci a tamní krajinu si dokonale prohlédl. Obilí sice bylo pěkné, stibovalo dobrou úrodu, ale když mělo dělati zrna, přišel horký vítr a zrna uschlo před dozráním. Když obilí někteří posekali, přišel zase do toho dešť, který trval celé tři neděle. Lidé prý obilí stále obraceli, až jim a

toho zbyla pouze shnilá sláma. To prý jej zachránilo, že tam nekoupil, ačkoli měl prý v úmyslu něco tam koupiti. Tvrzení, že zde neroste tráva je zrovna tak hloupé, jako bezpodstatné. My tady máme trávy dost a dost. Máme zasázenou kornu asi na 70 akrech a dva potahy mají co dělat, aby ji vycítili. Korna jest velice pěkná, takže můžeme z ní míti radost. Poslal jsem po synovi dva stonky s jiným obilím do Crete na ukázkou. Doufám, že úrodu budeme míti pěknou, ježto prý se zde někdy sklídí až 60 bušlů po akru. Myslím, že když tady bude více Dbalů, budeme míti podobnou úrodu dost často. Vždyť i v té neúrodnější krajině nevypěstuje každý dobrou úrodu, nýbrž pouze ten, kdo dbá. Každá krajina má své přednosti i nepřijemnosti a jest jisto, že mnohé tyto nepřijemnosti dají se neunavnou prací překonati. Ovšem mnohde je také marný lidský snažení, ale takovou naše krajina není. Vzalo to celé 3 měsíce, než jsem krajinu zdejší jak náleží poznal a do zdejších poměrů jak se patří se vpravil. Seznal jsem, že zdejší krajina má mnohé přednosti před ostatními a proto jsem ji krajanům našim doporučil. Odporování toto nebylo na povrchním prohlédnutí založeno, ale získáno bylo za cenu mnohé zkušenosti. Vypytával jsem se starých osadníků, jak oni si tu počínali, jak oni to či ono dělali, jak seli atd. Stále jsem zkoumal půdu, ano i pecechy sysli. A ty mně pověděly nejvíce. Kde syslové byli usazení, byla zem nakypřená, takže na ní byliny bujněji rostly a snadno vzdorovaly suchu. Dalo mně to mnoho práce, než jsem mohl krajinu zdejší doporučit. Tomu pánovi, jež pobýval tady osm hodin a už zdejší krajinu odsuzuje, odporuji, aby, potřebuje-li vydělávati vezdejší chléb, jen přijel sem. Zde jest ho dost k vydělání poctivou prací. Ať už potom se věnuje farmaření nebo obchodu, dobré živobytí zde vždy bude dělat. Jak jsem se dověděl, kdosi v Crete se vyjádřil, že co já píšu do tohoto časopisu je lež. Varuji podobné pány a odporuji jim, aby se dříve přesvědčili, co je v mých slovech nepravdivého. Každý mne dobře zná a ví, že nejsem lži schopen. Ještě zmíním se několika slovy o zdejším obchodě a o úrodě. Pan W. Hablott, dřívější farmář v Saline Co., se sem přistěhoval v roce 1902. Před tím, než se sem přistěhoval, byl zde dvakrát. Jednou byl zde sám, podruhé byl zde se svou manželkou. Koupil zde 2880 akrů pozemku a když přibyl sem v r. 1902, koupil si dalších 320 akrů. Ostatní peníze dal do obchodu. Založil si malý obchod se dřívím a zároveň kupoval obilí a dobytek. Dal mně výtah z bankovní knížky a tato ukazuje následující vklady: Za měsíc březen \$7,715.60, za duben \$8,607.49, za květen \$7,124.50, dohromady za tři měsíce tudíž \$23,447.59. Týž má prolepených 40 akrů, na kterých však on nefarmaří. V roce 1902 měl na nich kornu a za tu utržil \$450, v roce následující zasel na 20 akrů pšenici a za tu obdržel \$247. Dále nasázal asi na akr brambory a těch sklídil 190 bušlů. To je jeho sdělení, jemuž můžeme směle věřit. Věru byl jsem ve městě a přesvědčil jsem se, že jsou zde docela jiné poměry, než v Nebraska. Zde má každý příležitost dělati dobré živobytí. Když střídou farmáři do města, každý dost utrží. Zde jsou farmáři velice pokročilí a není zde taková hlitavost jako jinde. Nejsou zde sice hostince ale i bez nich lze to tu vydržet. Přítě vypíšu, jak první zdejší začátečníci půdu vadělávali. S přátelským pozdravem
Jan Daniel.